



Komisja Petycji

24.3.2023

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY

po wizycie przeprowadzonej w celach informacyjnych w Waszyngtonie (USA) od 18 do 22 lipca 2022 r., aby zwiększyć świadomość i omówić wpływ amerykańskiej ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA) na obywateli UE oraz przeprowadzić wymianę poglądów z przedstawicielami Kongresu i rządu USA w celu znalezienia konkretnych rozwiązań problemów wielu obywateli UE i członków ich rodzin, których dotyczy eksterytorialne stosowanie opodatkowania opartego na obywatelstwie, poruszonych w petycjach nr: 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021, 0394/2021

Komisja Petycji

Członkowie delegacji:

Yana Toom	(Renew) (przewodnicząca delegacji)
Alexander Bernhuber	(PPE)
Cristina Maestre Martín De Almagro	(S&D)
Marc Angel	(S&D)
Ulrike Müller	(Renew)
Kosma Złotowski	(ECR)
Mario Furore	(NI)

Wprowadzenie

Amerykańska ustawa o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA) zobowiązuje europejskie i inne zagraniczne instytucje finansowe do zgłaszania amerykańskim organom podatkowym wszystkich udziałów kapitałowych klientów, którzy mają lub mieli powiązania z USA. FATCA jest wdrażana na mocy umów międzyrządowych (IGA), które Stany Zjednoczone wynegocjowały dwustronnie ze 113 krajami, w tym z niemal wszystkimi państwami członkowskimi UE. FATCA miała służyć zwalczaniu uchylania się od płacenia podatków przez podatników zamieszkałych w USA, ale w praktyce wywiera wpływ na wielu obywateli europejskich, zwłaszcza na tzw. Amerykanów z przypadku (osoby, które otrzymały obywatelstwo amerykańskie, gdyż urodziły się na terytorium USA lub mają amerykańskich rodziców, ale nie mają w zasadzie żadnych związków z USA), jak również na członków ich rodzin, niebędących obywatelami USA. Przepisy te przewidują surowe skutki finansowe (odsetek wartości aktywów posiadanych w USA) za nieprzestrzeganie przez dostawców usług finansowych wymogów nałożonych przez FATCA, dlatego wiele instytucji finansowych unika wszelkich relacji handlowych z klientami mającymi jakiegokolwiek – realnie lub nie – powiązania z USA. Taka dyskryminacja może prowadzić do naruszenia dyrektywy w sprawie rachunków płatniczych¹, zgodnie z którą wszyscy mieszkańcy UE mają prawo do podstawowego rachunku płatniczego. Kolejnym problemem, z którym borykają się rezydenci, instytucje finansowe i rządy państw członkowskich UE w związku z FATCA, dotyczy przekazywania danych w przypadku braku amerykańskiego numeru identyfikacji podatkowej lub numeru ubezpieczenia społecznego. Mimo ułatwień wprowadzonych przez władze USA dla osób mających obywatelstwo amerykańskie i chcących się tego obywatelstwa zrzec (o środkach tych służby Komisji informowały już wcześniej Komisję Petycji (PETI)) obywatele UE mający obywatelstwo USA nadal napotykają konkretne trudności (np. skomplikowane procedury i wysokie opłaty za zrzeczenie się obywatelstwa – około 2300 USD). Amerykański urząd podatkowy (IRS, Internal Revenue Service) podał, że chciałby lepiej zrozumieć, w jakich okolicznościach zagraniczne instytucje finansowe nie są w stanie zgłosić numeru identyfikacji podatkowej (NIP). IRS zauważył, że informacje te pozwoliłyby administracji USA zastanowić się nad dalszymi działaniami, które zachęciłyby do zgłaszania NIP, oraz dodatkowych ułatwień dla zagranicznych instytucji finansowych czy amerykańskich podatników zamieszkałych za granicą.

Ponieważ zagraniczne instytucje finansowe muszą zgłaszać dane finansowe klientów mających powiązania z USA, pojawiły się również pytania o zgodność z unijnymi przepisami dotyczącymi prywatności., w tym z art. 96 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO)² i art. 61 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych (LED)³. Zgodnie z tymi artykułami istniejące umowy międzynarodowe dotyczące międzynarodowego przekazywania

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

danych osobowych, które są zgodne z prawem Unii mającym zastosowanie przed wejściem w życie RODO lub LED, pozostają w mocy do czasu ich zmiany, zastąpienia lub odwołania.

Według Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD), aby utrzymać poziom ochrony danych osobowych przewidziany w RODO i w LED, gdy dane te przekazuje się poza UE, należy rozważyć dostosowanie tych umów do RODO i LED, jeśli nie są one jeszcze z nimi zgodne.

Dlatego też EROD zwróciła się również do państw członkowskich o ocenę i, w razie potrzeby, przegląd ich umów międzynarodowych zakładających przekazywanie danych osobowych na szczeblu międzynarodowym, takich jak umowy dotyczące opodatkowania (np. automatycznej wymiany danych osobowych do celów podatkowych), pod kątem ewentualnego dostosowania do obowiązujących przepisów UE, orzecznictwa oraz wytycznych EROD.

W oświadczeniu EROD stwierdzono również, że krajowe organy ochrony danych, jako organy egzekwujące przepisy o ochronie danych, odgrywają fundamentalną rolę w udzielaniu organom państw członkowskich pomocy i wskazówek w tych kwestiach.

Petycje i ich autorzy

Podstawą wizyty informacyjnej były poniższe petycje:

- Petycja nr 1088/2016, którą złożył J.R. (Francja), w sprawie domniemanego naruszenia prawa UE przez ustawę Stanów Zjednoczonych o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA) oraz eksterytorialnych skutków ustaw Stanów Zjednoczonych w UE
- Petycja nr 1470/2020, którą złożył Ronald Ariës (Niderlandy), w sprawie problemów z FATCA w następstwie zmiany banku
- Petycja nr 0323/2021, którą złożyła G.L. (Francja), opatrzona czterema podpisami, w sprawie domniemanego naruszenia niektórych praw osób posiadających podwójne obywatelstwo państw europejskich/Ameryki w związku z FATCA
- Petycja nr 0394/2021, którą złożył Lee Nicholas (Stany Zjednoczone Ameryki), w sprawie zwolnienia obywateli USA z przepisów dotyczących PRIIP w związku z ustawą FATCA

Streszczenie spotkań

Poniedziałek 18 lipca 2022 r.

15.45–16.55

Elise BEAN, była dyrektor ds. personelu i główna radczyni prawna Stałej Podkomisji Śledczej Senatu USA

Elise Bean przedstawiła członkom delegacji PETI genezę FACTA. Zauważyła, że przepisy te opracowano, by zwalczać unikanie i uchylanie się od płacenia podatków przez zamożnych obywateli USA, którzy wykorzystywali luki prawne do ukrywania

majątku przed amerykańskimi organami podatkowymi, uzyskując status rezydenta i nabywając usługi finansowe poza USA. Członkowie delegacji zostali poinformowani, że FATCA odegrała zasadniczą rolę w zmuszeniu instytucji finansowych i obywateli USA do ujawnienia aktywów, które wcześniej były ukryte przed IRS, lub skłoniła do repatriacji tych aktywów. Elise Bean podkreśliła, że osoby mniej zamożne lub zwykli obywatele ponoszą niewielkie obciążenia administracyjne, by dostosować się do FATCA, ponieważ progi wartości aktywów, powyżej których USA faktycznie stosują opodatkowanie eksterytorialne, są stosunkowo wysokie. Zakwestionowała również prawdziwość doniesień, jakoby zwykłym obywatelom mieszkającym w UE odmawiano świadczenia usług bankowych.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Yana Toom zapytała mówczynię, czy nie uważa, że zakres FATCA obejmuje zbyt szeroką grupę osób, które niekoniecznie miały podlegać tym przepisom, oraz czy IGA podpisane przez USA dwustronnie z innymi państwami są identyczne. Zauważyła również, że niektórym obywatelom UE mającym powiązania z USA lub podwójne obywatelstwo odmówiono usług bankowych. Yana Toom zapytała też o niewspółmierność zakresu danych przesyłanych z UE do USA. Poprosiła o dane dotyczące skutków FATCA w ujęciu ilościowym.

Marc Angel zauważył, że w stosowaniu FATCA zabrakło proporcjonalności. Zapytał, czy wspólny system sprawozdawczości [Common Reporting System, CRS] Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) nie jest silniejszym instrumentem niż FATCA. Pytał o tzw. Amerykanów z przypadku, którzy nie mają NIP i którym odmawia się usług bankowych. Zapytał również, czy istnieje wola poprawy proporcjonalności wymiany danych na mocy FATCA.

Alexander Bernhuber zapytał, czy stosowanie FATCA przez banki jest fakultatywne i czy wszystkie kraje UE podpisały IGA dotyczące FATCA.

Elise Bean zauważyła, że pewne elementy IGA różnią się nieznacznie, nie ma jednak istotnych różnic. Wyraziła wątpliwość, czy odmowa świadczenia usług bankowych wynika z FATCA i czy jest powszechna. Zauważyła też, że przekazywane dane są zastrzeżone dla organów podatkowych do zwalczania praktyk niezgodnych z prawem. W związku z tym zaznaczyła, że nad ochroną prywatności przeważa waga dochodzeń prowadzonych przez organy ścigania. Zauważyła, że większość osób mających podwójne obywatelstwo nie jest objęta FATCA, ponieważ poniżej określonych progów żaden podatnik nie jest zobowiązany do zgłaszania informacji (50 000 USD w gotówce lub aktywach dla rezydentów USA i znacznie więcej dla nierezydentów). Podkreśliła, że większość dużych banków zarejestrowała się na mocy FATCA, więc działają zgodnie z jej przepisami i jako takie nie powinny mieć problemów ze świadczeniem usług. Porównując wymianę informacji w CRS i na mocy FATCA zauważyła, że CRS wymaga więcej informacji niż z FATCA, w tym podania stanu konta i własności rzeczywistej. Na mocy FATCA nie podaje się stanu konta, ale uzyskany dochód, co jej zdaniem jest wadą, gdyż wielu przestępców wykorzystuje to, otwierając nieoprocentowane rachunki bankowe. Zdaniem Elise Bean w CRS nie istnieją kary, nakładane na instytucje finansowych na mocy FATCA. Jeśli chodzi o numery NIP, zauważyła, że uzyskanie ich jest dość łatwe. Elise Bean odnotowała, że choć przystąpienie do FATCA jest dla banków nieobowiązkowe, większość z nich to zrobiła, ponieważ większość państw UE podpisała IGA. Zauważyła, że dane dotyczące skutków FATCA są bardzo skąpe, wręcz znikome. Podkreśliła też, że osoby

fizyczne nie muszą wykonywać żadnych czynności sprawozdawczych, ale robią to instytucje finansowe. Dodała, iż kary nakładane są na instytucje finansowe, a nie na osoby fizyczne. Przyznała, że przepisy dotyczące obywatelstwa amerykańskiego są niedoskonałe, i wyraziła przekonanie, że istnieje wola zmniejszenia obciążeń spoczywających na „Amerykanach z przypadku”. Podsumowała, że FATCA przyniosła wysoki poziom przestrzegania przepisów podatkowych. Elise Bean stwierdziła, że za lobbing przeciwko FATCA odpowiadają Amerykanie o wysokich dochodach netto i choć początkowa wersja FATCA powodowała niepokój zwykłych obywateli, nie ma to już miejsca. Zgodziła się, że powinien istnieć pewien stopień proporcjonalności kar za drobne i nieumyślne nieprzestrzeganie przepisów przez obywateli. Stwierdziła również, że rodzice dzieci urodzonych na terytorium USA powinni mieć też możliwość oświadczenia przy urodzeniu dziecka, że rezygnują dla niego z obywatelstwa amerykańskiego.

17.00–18.00

Spotkanie delegacji Parlamentu Europejskiego ze Stavrosem LAMBRINIDISEM, ambasadorem UE w USA (wraz z członkami Delegacji Parlamentu Europejskiego do spraw stosunków ze Stanami Zjednoczonymi)

Ambasador nakreślił członkom delegacji sytuację polityczną w USA, naznaczoną podziałami partyjnymi, oraz wyzwania stojące przed amerykańskim establishmentem politycznym po zamieszkach z 6 stycznia na Kapitolu i w jego okolicach. Przedstawił niektóre sprawy konstytucyjne oczekujące na rozpatrzenie w Sądzie Najwyższym USA. Mówiąc o stosunkach UE-USA, ambasador Lambrinidis zauważył, że pod rządami Joe Bidena administracja jest bardziej zaangażowana i otwarta na partnerów międzynarodowych, takich jak UE, a stosunki dwustronne między nimi są lepsze niż kiedykolwiek, zaś postrzeganie Parlamentu Europejskiego w ostatnich latach również znacznie się poprawiło. Strona amerykańska zna istotne przepisy, które niedawno uchwalili Parlament. Członków delegacji poinformowano również o staraniach podejmowanych przez delegaturę UE od czasu przyjęcia FATCA, by jasno pokazać amerykańskim odpowiednikom potrzebę złagodzenia jej negatywnych skutków dla zwykłych obywateli mieszkających w UE i mających powiązania z USA. Ambasador Lambrinidis zauważył, że w ostatnim czasie pojawia się otwartość na rozwiązywanie problemów spowodowanych przez FATCA. Ambasador podkreślił, że jednym z wyzwań administracji Joe Bidena jest nakłonienie Kongresu do potwierdzenia zobowiązań podjętych przez prezydenta, zwłaszcza w świetle wyborów połowkowych [ang. midterm elections]. Podkreślił, że rosyjska napaść na Ukrainę zmieniła poniekąd stanowisko USA w sprawach zagranicznych i skierowała jej uwagę w większym stopniu na Europę. Przedstawił też ocenę sytuacji gospodarczej USA, które znalazły się pod presją inflacyjną.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Marc Angel zapytał, czy amerykański odpowiednik wie teraz, z kim się kontaktować, gdy chce skomunikować się z UE. Zauważył też, że nadanie prawom kobiet wysokiego priorytetu w programie działań pomoże Demokratom w nadchodzących wyborach połowkowych.

Radosław Sikorski zapytał ambasadora o pogląd USA na rosyjską napaść na Ukrainę.

Ambasador Lambrinidis odpowiedział na pytania członków delegacji, zauważając, że poprawa stosunków między UE a USA ułatwia prowadzenie regularnej dyskusji politycznej. Zauważył

też, że w pewnych debatach dotyczących spraw kulturowych i kwestii płci w niektórych bardziej konserwatywnych częściach USA nastąpił początkowy odwrót od Demokratów, jednak nie musi to znaleźć odzwierciedlenia w wyborach połówkowych.

9.30–10.15

Powitanie – Joseph DUNNE, szef biura łącznikowego Parlamentu Europejskiego w Waszyngtonie

Joseph Dunne z zadowoleniem przyjął pierwszą w historii wizytę komisji PETI w Waszyngtonie. Wyraził uznanie za to, że członkowie delegacji już wywarli wpływ na stronę amerykańską, organizując wizytę informacyjną w sprawie FATCA. Przedstawił krótką historię powstania Biura Łącznikowego Parlamentu Europejskiego (EPLO) oraz jego działalność, która obejmuje częstą wymianę informacji na temat polityki, podnoszenie świadomości w kwestiach o szczególnym znaczeniu dla Parlamentu. Misją EPLO jest również poprawa relacji z Kongresem USA. Joseph Dunne wykorzystał w swoim wystąpieniu informacje przekazane przez ambasadora Lambrinidisa na temat sytuacji politycznej w USA i priorytetów legislacyjnych administracji Joe Bidena, które trudno jest realizować ze względu na skrajnie małą większość Demokratów w Senacie. Zauważył, że w ostatnich latach praktycznie nie zdarza się już, by obie partie głosowały za daną ustawą. Zwrócił też uwagę na uprawnienie prezydenta w postaci rozporządzenia wykonawczego [ang. Executive Order], które pozwala na uchwalanie przepisów, jednak z możliwością odrzucenia ich przez Kongres. Joseph Dunne poinformował członków delegacji o wewnętrznych zawirowaniach w obu partiach politycznych związanych z ich kandydatami w wyborach w 2024 r. Zauważył, że jednym z nielicznych punktów porozumienia między partiami w USA jest ich stanowisko wobec Chin. Joseph Dunne podkreślił, że strona amerykańska uważa, iż ostatnie przepisy unijne, takie jak akt o rynkach cyfrowych, są niesprawiedliwie wymierzone w amerykańskie firmy technologiczne. Podkreślił również, że w przeciwieństwie do Parlamentu struktury komisyjne Kongresu są znacznie słabsze i to liderzy Kongresu sprawują władzę ustawodawczą, a typowy kongresmen działa zazwyczaj w izolacji – wyjątek stanowią głosowania.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Marc Angel zapytał o powody, dla których członkowie Kongresu rzadko odwiedzają Parlament Europejski, i czy Joseph Dunne ma odpowiednika w brukselskim przedstawicielstwie USA przy UE. Zapytał też o uwagę poświęconą prawom kobiet po obaleniu przepisów gwarantujących prawo do aborcji.

Yana Toom zauważyła, że w przypadku FATCA UE nie udało się przyjąć mandatu negocjacyjnego. Zapytała też o opinię Josepha Dunne'a o szansach powodzenia w uzyskaniu poprawy w stosowaniu FATCA. Zapytała, czy pod ewentualnymi rządami Republikanów nastąpi zmiana stanowiska USA wobec rosyjskiej napaści na Ukrainę. Pytała o okazjonalne skutki krytyki Parlamentu wobec polityki USA w niektórych dziedzinach.

Ulrike Müller zapytała o impas legislacyjny, w którym uchwalenie przepisów jest prawie niemożliwe, i wyraziła obawy, że utrudnia to przyjęcie kluczowych przepisów, takich jak te dotyczące walki z globalnym ociepleniem.

Joseph Dunne odpowiedział, że głównym powodem jest to, że Kongres USA ma bardzo ograniczoną liczbę stałych delegacji. Strukturą, której zadaniem jest interakcja, jest Transatlantycki Dialog Legislatorów. Po stronie amerykańskiej działają grupy przyjaźni, których działalność nie jest bardzo widoczna. Delegacje Kongresu wysyłane są pod nadzorem Departamentu Stanu i we współpracy z wojskiem. Ich sposób działania jest mało przejrzysty, co sprawia, że interakcje nastrożają trudności. Joseph Dunne wspominał również, że zainteresowanie organizacją Parlamentu Europejskiego jest duże, ponieważ istnieje potrzeba reformy organizacji Kongresu. Usprawnieniem mogłyby być wizyty członków Kongresu w Parlamencie, jeśli mógłby on przeznaczyć na to środki finansowe. Zauważył, że choć w Parlamencie zaproponowano stronie amerykańskiej utworzenie biura, to nie podjęto działań w tym kierunku. Złożone w Kongresie w 2010 i 2011 r. projekty ustaw o utworzeniu biura w Brukseli nie zyskały większości. Zaznaczył, że wojna w Ukrainie zbliżyła do siebie UE i USA, a poparcie dla Ukrainy w USA jest dwupartyjne. Zarazem Republikanie udzielają tylko ograniczonego poparcia w tej sprawie. Joseph Dunne podkreślił, że w sprawie FATCA podejście PETI polegające na docieraniu do poszczególnych członków Kongresu jest właściwą strategią, a rozmówcy PETI to kongresmeni o bardzo wysokiej randze i znaczących pozycjach, więc kontakty z nimi to właściwy punkt wejścia w kontakt z władzą ustawodawczą. Zauważył też, że w systemie amerykańskim władza wykonawcza jest dość silna i planowane spotkania z przedstawicielami administracji są bardzo istotne. Przestrzegł też przed zagrożeniami dla stosunków transatlantyckich w przypadku republikańskiej większości w Kongresie. Joseph Dunne podkreślił potrzebę szerszego dialogu, uznając jednocześnie konieczność poruszania na czas kwestii budzących niepokój. Joseph Dunne poinformował członków delegacji, że system legislacyjny jest zablokowany i nie realizuje swoich zadań. Odpowiedział, że prawa kobiet zajmują wysokie miejsce w agendzie i są głównym polem walki politycznej.

10.30–12.00

Wymiana poglądów z doradcami podatkowymi ambasad państw członkowskich UE w USA zajmującymi się FATCA

Attaché podatkowi przedstawili członkom delegacji swoje opinie na temat stosowania FATCA, począwszy od braku wzajemności w wymianie informacji, trudności, jakie napotykały obywatele w uzyskaniu usług bankowych, spoczywającego na nich obowiązku wypełniania deklaracji podatkowych, kosztów i przeszkód związanych z osiągnięciem zgodności z przepisami, w tym uzyskaniem NIP, po złożoność i koszty rezygnacji z obywatelstwa amerykańskiego. Zauważyli, że amerykański Departament Skarbu przedstawił propozycje poprawy sytuacji w tzw. zielonej księdze (propozycje środków legislacyjnych), jednak prace nad nimi nie posuwają się naprzód w Kongresie. Podkreślono znaczenie wytycznych dotyczących zgodności z przepisami opublikowanych przez Departament Skarbu, a także fakt, że wytyczne te wkrótce przestaną obowiązywać. Przedstawiciel Komisji zauważył, że w ostatnich latach odnotowano pewną poprawę sytuacji, ale nadal pozostaje wiele do zrobienia. Wszyscy rozmówcy zgodzili się, że ostatnio pojawiają się oznaki większej otwartości strony amerykańskiej w tej kwestii. Attaché podatkowi podkreślili również, że nie tylko obywatele, lecz także banki UE napotykały wyzwania związane z FATCA. Podkreślili, że UE przedstawiła też propozycje dotyczące przestrzegania przepisów przez banki, i wyrazili opinię, że wytyczne dotyczące przestrzegania przepisów, pochodzące od Departamentu Skarbu, byłyby najbardziej pożądane. Przedstawiciel Irlandii podał niepotwierdzoną informację, że jeden z banków opuszcza Irlandię, a jego klienci są przenoszeni do innych banków, te zaś odmawiają świadczenia usług niektórym obywatelom, co do których podejrzewają, że mogą mieć powiązania z USA. Na zakończenie attaché zauważyli, że w perspektywie średnio- i

długoterminowej pojawi się potrzeba zmiany samej FATCA, ponieważ będzie ona musiała uwzględnić waluty cyfrowe i kryptoaktywa.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Yana Toom zapytała, czy IGA podpisane przez państwa członkowskie UE są identyczne. Zapytała, czy istnieją dane pokazujące, ilu obywateli USA chciałoby zrezygnować z obywatelstwa, i czy mówcy mają jakieś konkretne przykłady dotyczące poszczególnych obywateli. Pytała też, czy progi w FATCA nie oznaczają, że większość obywateli jest wyłączona z jej stosowania. Poruszyła również kwestię tego, że umowy IGA i nieproporcjonalna wymiana danych nie są zgodne z RODO i nie muszą być, ponieważ zostały podpisane przed wejściem w życie przepisów dotyczących prywatności. Zapytała, czy istnieje możliwość poprawy sytuacji w zakresie wymiany danych nakazanej przez FATCA.

Marc Angel zapytał o trudności w uzyskaniu numeru NIP oraz o konkretne przykłady odmowy świadczenia usług obywatelom. Zapytał również, czy to FATCA, czy CRS ma szerszy zasięg i oznacza większą wymianę informacji. Zapytał, czy wysiłki prezydencji francuskiej w sprawie FATCA przyniosły jakieś rezultaty.

Cristina Maestre poruszyła kwestię percepcji: czy nie jest to ryzykowne, by strona unijna była umniejszana przez postrzeganie jej jako próbującej lobbować na rzecz osób bardzo zamożnych. Pytała też o koszty i złożoność zrzeczenia się obywatelstwa amerykańskiego, a także o progi określone w przepisach. Pytała, czy ogromna ilość danych gromadzonych przez stronę amerykańską nie jest dla niej przytłaczająca i czy strona unijna nie powinna raczej skupić się na progach.

Alexander Bernhuber zapytał, czy rozmówcy mają wiedzę na temat tego, czy FATCA była skuteczna w wychwytywaniu dużych podmiotów unikających/uchylających się od płacenia podatków lub czy przyniosła znaczne dodatkowe dochody podatkowe.

Rozmówcy odpowiedzieli, że wszystkie umowy są w istocie takie same, ale zawierają drobne różnice w sprawach szczegółowych (np. różne rodzaje rachunków bankowych, produktów finansowych, różne podstawy prawne). Wszystkie umowy zawierają klauzulę najwyższego uprzywilejowania, więc jeśli jakiemuś krajowi zaoferuje się ułatwienia, to automatycznie będą one dotyczyć także wszystkich innych krajów. Zauważyli również, że FATCA dotyczy tylko obywateli USA, a CRS – obywateli wszystkich tych państw, które do niego dołączyły. Zaznaczyli również, że istnieją dwa poziomy zgodności: model 1, w którym informacje są zgłaszane do kraju, który następnie przesyła je do USA, i model 2, w którym instytucje finansowe przekazują dane bezpośrednio do USA. Przypomnieli, że obywatele objęci jurysdykcją FATCA napotykają trudności, ponieważ muszą składać zeznania podatkowe i zatrudniać specjalistów do pomocy w dopełnieniu obowiązku zgodności z przepisami. Ze względu na klauzulę najwyższego uprzywilejowania nie ma możliwości osiągnięcia rozwiązania na poziomie pojedynczego kraju. Istotna jest również zasada wzajemności, gdyż to co prawda IRS otrzymuje dane, ale następnie udostępnia je innym instytucjom amerykańskim. Attaché podatkowi odpowiedzieli również, że nie ma wiarygodnych danych na temat liczby obywateli w UE, których dotyczy FATCA. W odniesieniu do konkretnych przykładów zauważyli, że jest ich wiele, w tym orzecznictwo w Niderlandach. Osoby urodzone w latach 80. i 90. niekoniecznie otrzymały numer NIP, a uzyskanie aktu urodzenia może być

niezwykle trudne dla osób mieszkających w Europie. Zauważyli, że źródłem problemu jest sam kodeks podatkowy, ale jego zmiana jest prawie niemożliwa. Attaché podatkowi odpowiedzieli, że progi w stosowaniu FATCA nie oznaczają jednak, że banki nie muszą zachować należytej staranności w odniesieniu do klientów powiązanych z USA, również w celu uzyskania pewności, czy na danym kliencie spoczywa obowiązek zgłaszania, czy nie. Zauważyli również, że sam CRS OECD jest wynikiem wdrożenia FATCA. Irlandzki attaché podatkowy zauważył, że istnieją niepotwierdzone informacje o istnieniu co najmniej dwóch obywateli, którzy zwrócili się o pomoc do irlandzkiego parlamentu, ponieważ odmówiono im świadczenia usług bankowych. Rozmówcy zauważyli, że brakuje danych statystycznych na temat skutków FATCA.

Co do zgodności z RODO zaznaczyli, że kwestie zgodności są niejasne i sytuacja raczej się nie poprawi, ponieważ dostęp do danych osobowych teoretycznie służy ściganiu przestępstw i w związku z tym amerykański odpowiednik może twierdzić, że FATCA nie stwarza problemów ze zgodnością. Francuski attaché podatkowy stwierdził, że propozycje z zielonej księgi i dodatkowe wytyczne mogą być wynikiem nacisku ze strony francuskiej prezydencji.

16.30–18.00

Dyskusja przy okrągłym stole z udziałem ekspertów i zainteresowanych stron na temat FATCA

Rozmówcy podkreślali, że jurysdykcja FATCA w niezamierzony sposób objęła m.in. tzw. Amerykanów z przypadku i Amerykanów pracujących za granicą, co prowadzi do problemów z przestrzeganiem przepisów. Poinformowali również członków delegacji, że IRS nie miał i nie ma możliwości przetwarzania wszystkich danych przekazywanych w celu zapewnienia zgodności z FATCA. Na początku podlegający FATCA musieli płacić wysokie kary, nawet od niewielkich kwot należnego podatku, a same kary miały charakter regresywny: od małych kwot należności podatkowych naliczano niekiedy kary powyżej sześciokrotności należnej sumy, podczas gdy w przypadku osób o wysokich dochodach kary wynosiły do trzykrotności należnej kwoty. Zalecenia administracyjne i legislacyjne przedstawił Kongresowi jeden z uczestników spotkania, który wcześniej pełnił funkcję wewnętrznego rzecznika podatników w IRS. Jednym z zaleceń było wyłączenie z zakresu FATCA osób przebywających w dobrej wierze za granicą, jednak nie zostało ono przyjęte. Kolejne zalecenie dotyczyło usprawnienia sprawozdawczości, tak by IRS i Departament Skarbu mogły przekazywać sobie nawzajem informacje. To zalecenie również nie zostało przyjęte. Zainteresowane strony i eksperci podatkowi wyrazili również opinię, że administrowanie FATCA przez IRS jest naznaczone poważnymi uchybieniami, również według Głównego Urzędu Obrachunkowego [ang. General Government Accountability Office] i Inspektora Departamentu Skarbu ds. Administracji Podatkowej, ponieważ oba te organy zauważyły, że prognozy przychodów dla FATCA nigdy się nie urzeczywistniły, a IRS nie realizuje strategicznego planu dla FATCA, lecz angażuje się w „kampanie”. Nie istnieją żadne dowody na generowanie dochodów podatkowych. Dane IRS mają niską wartość. Rozmówcy podkreślili, że wysiłek potrzebny do zapewnienia zgodności z przepisami jest nieproporcjonalny do zysków osiągniętych dzięki FATCA. Brakuje również danych o Amerykanach mieszkających lub zatrudnionych za granicą oraz o tym, ilu z nich przestrzega przepisów podatkowych. „Wyjątek tego samego kraju” [ang. „same country exception”] byłby poprawką legislacyjną, która pozwoliłaby wykluczyć osoby faktycznie mieszkające za granicą. Eksterytorialne opodatkowanie jest główną przyczyną problemów związanych z przestrzeganiem FATCA. Przejście do modelu opodatkowania opartego na miejscu zamieszkania rozwiązałoby te problemy. Efektywność kosztowa

FATCA nie jest znana. Zdaniem rozmówców koszty przestrzegania przepisów znacznie przekraczają przychody. Zwrócili też uwagę, że Amerykanie mieszkający za granicą nie mają reprezentacji w Kongresie, gdyż nie mają swojego okręgu wyborczego. Podkreślili, że są to realne osoby, które mają ogromne trudności spowodowane przez FATCA. Podkreślili również, że przepisy podatkowe FATCA są bardziej represyjne dla obywateli USA mieszkających za granicą niż amerykański system podatkowy dla rezydentów USA. Rozmówcy stwierdzili, że ostateczne kompleksowe rozwiązanie pojawi się dopiero wtedy, gdy Stany Zjednoczone przyjmą system podatkowy oparty na miejscu zamieszkania. Praktycznym rozwiązaniem byłoby odstąpienie przez Departament Skarbu od wymogu posiadania amerykańskiej rezydencji podatkowej dla Amerykanów mających podwójne obywatelstwo w momencie urodzenia. FATCA narusza również zasadę niedyskryminacji ze względu na narodowość. Rozmówcy przypomnieli o kosztach przestrzegania przepisów oraz kosztach i złożoności zrzeczenia się obywatelstwa amerykańskiego. W spotkaniu uczestniczyła również mówczyni z poprzedniego dnia, Elise Bean, która podkreśliła, że FATCA wprowadzono po dwóch wysłuchaniach w Kongresie, podczas których poufni informatorzy przekazali informacje o obywatelach USA ukrywających aktywa za granicą. Niektóre banki również się do tego przyznały i zapłaciły kary. Następnie dostarczyły listy z nazwiskami takich osób. Od wejścia w życie FATCA obywatele USA nie mają już nieograniczonego dostępu do tajemnicy bankowej za granicą. Elise Bean zauważyła również, że FATCA ma zastosowanie jedynie powyżej pewnych progów i stała się bodźcem do zwiększenia przejrzystości podatkowej na świecie. Zwróciła uwagę, że od 2012 r. amerykańskie instytucje finansowe muszą również raportować o klientach, którzy są obywatelami UE. Zaznaczyła ponadto, że na rezydencie USA spoczywają wymogi dotyczące raportowania do IRS. Stwierdziła, że większość problemów z przestrzeganiem FATCA i karami z czasem rozwiązano, a zgłaszanie przez osobę trzecią należności podatkowych obywateli USA zapewnia przejrzystość podatkową należącą do najwyższych na świecie. Należy jeszcze bardziej przyspieszyć usprawnienie biurokracji.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Yana Toom rozpoczęła od wyjaśnienia, że Karta praw podstawowych UE ma zastosowanie jedynie przy wdrażaniu prawa UE. Wyjaśniła również, że celem delegacji nie jest atak na samą FATCA, lecz znalezienie wspólnych rozwiązań dla rezydentów UE, których FATCA dotyczy. Podkreśliła również, że brak danych jest poważnym problemem, ponieważ nie można dobrze zarządzać żadnym programem, nie mając danych. Poruszyła też kwestię widocznego braku politycznej reprezentacji Amerykanów mieszkających za granicą.

Marc Angel zapytał o sprzeczne wersje dotyczące uzyskania NIP. Pytał też o kwestię wzajemności i o dane dotyczące dodatkowych przychodów osiągniętych dzięki FATCA.

Cristina Maestre zauważyła, że obywatele UE podlegający FATCA mają bardzo ograniczony dostęp do doradztwa dotyczącego spełniania wymogów sprawozdawczych na mocy FATCA. Podkreśliła również, że ponieważ takim obywatelom często odmawia się usług bankowych, w niektórych przypadkach odmawia się im możliwości korzystania z dochodów, a także z zasiłków socjalnych i emerytur.

Mario Furore zauważył, że porównywanie amerykańskiego modelu sprawozdawczości do modelu szwajcarskiego niekoniecznie jest słuszne, ponieważ model szwajcarski nie jest unijnym modelem sprawozdawczości, natomiast petycje, które otrzymuje Parlament

Europejski, pochodzą od obywateli UE lub obywateli USA mieszkających i pracujących w UE. Jedyne państwa, które stosują opodatkowanie eksterytorialne, to USA i Erytrea; byłoby dobrze, gdyby strona amerykańska ułatwiła nierezydentom składanie deklaracji i przestrzeganie przepisów. Powtórzył, że w interesie delegacji leży pomoc w doprowadzeniu do wspólnie akceptowanego rozwiązania.

Ulrike Müller zauważyła, że jednym z krajów, które zakupiły listy nazwisk osób uchylających się od płacenia podatków, był jej własny kraj, i w związku z tym walka z unikaniem płacenia podatków jest dla niej ważna. Zaznaczyła, że należy znaleźć rozwiązania, w tym dotyczące dziedziczenia w przypadku obywateli USA zamieszkałych w UE. Zastanawiała się, czy propozycje z zielonej księgi mogą przynieść takie rozwiązania i czy znajdzie się dla niej poparcie w Kongresie. Podkreśliła również, że w związku z FATCA do USA przekazuje się nieproporcjonalnie dużą ilość danych i że powoduje to problemy.

Na pytanie o uzyskanie numeru NIP przedstawiciele zainteresowanych stron odpowiedzieli, że czasem to sam IRS gubi oryginalne dokumenty. Podkreślili też, że w placówkach dyplomatycznych USA za granicą nie ma już attaché podatkowych (od 2014 r.), więc obywatele nie mogą się do nich zwrócić o pomoc, natomiast w ambasadach za granicą jest kilka biur, które zajmują się ściganiem przestępstw. Przedstawiciele zainteresowanych stron przypomnieli, że wielu obywateli o średnich dochodach podlega FATCA. Koszty, jakie ponoszą banki w związku z raportowaniem o Amerykanach, powodują, że banki wolą w ogóle nie mieć amerykańskich klientów. Banki, które pracują z amerykańskimi klientami, zazwyczaj wolą osoby o wysokim statusie majątkowym. Kary nałożone przez FATCA są jednak wysokie, a sprawozdawczość bywa zbyt skomplikowana; obywatele USA mieszkający w UE muszą często zatrudnić specjalistów podatkowych, co wiąże się ze znacznymi kosztami. Przedstawiciele zainteresowanych stron zauważyli, że FATCA oznacza jednokierunkowy przepływ informacji, a w IGA stwierdza się jedynie, że strona amerykańska będzie również „dążyć” do przekazywania informacji. CRS wprowadził automatyczną wymianę informacji i zapewnia przepływ danych z miejsca, w którym podmiot nie zamieszkuje, do miejsca, w którym podmiot zamieszkuje, i jako taki system ten jest zasadniczo inny. Art. 7701/50A/B amerykańskiego kodeksu podatkowego [Internal Revenue Code] daje Departamentowi Skarbu swobodę tworzenia regulacji, które przewidują wyjątki od FATCA dla osób mających podwójne obywatelstwo w momencie urodzenia. Zainteresowane strony zwróciły również uwagę, że obywatelstwo jest prawem i nikt nie powinien być zmuszany do zrzeczenia się go, stając przed wyborem między rezygnacją z obywatelstwa a koniecznością poddania się skomplikowanemu i uciążliwemu procesowi dopełnienia obowiązków podatkowych. Wszystkie zainteresowane strony zgodziły się, że ostateczne rozwiązanie musi pochodzić od Kongresu, m.in. dzięki przyjęciu propozycji zawartych w zielonej księdze, ale konieczne jest wyjście znacznie poza te propozycje. W USA wybory (również federalne) organizowane są na szczeblu stanowym, dlatego nie ma okręgu wyborczego dla Amerykanów za granicą; są oni mocno rozproszeni w okręgach wyborczych poszczególnych stanów, dlatego ich problemy nie mogą uzyskać widoczności w dyskursie wyborczym.

Środa 20 lipca 2022 r.

9.30–11.00

Spotkanie z Jane GRAVELLE, starszą specjalistką ds. polityki gospodarczej, i Donaldem J. „Donem” MARPLES, specjalistą w dziedzinie finansów publicznych w biurze analiz Kongresu (Congressional Research Service)

Dwoje specjalistów z Congressional Research Service przedstawiło jego strukturę instytucjonalną oraz to, jak dostarcza on informacji do kształtowania polityki w amerykańskim procesie legislacyjnym. Przedstawili również streszczenie swoich ostatnich prac poświęconych badaniu stosowania FATCA i skutków tej ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymujących się problemów, które dotyczą zwykłych ludzi, takich jak trudności w uzyskaniu dostępu do usług bankowych, uciążliwy proces sprawozdawczy, który jest kosztowny, gdy odbywa się z pomocą specjalisty, a w niektórych przypadkach także trudności z uzyskaniem numeru NIP. Z drugiej strony specjaliści ci zauważyli również, że z czasem nastąpiła poprawa w stosowaniu FATCA i chociaż ustawa nie zmieniła podstawowych zasad podatkowych dla Amerykanów mieszkających za granicą, zwiększyła świadomość istnienia tych obowiązków, a dla zagranicznych instytucji finansowych wprowadziła wymogi sprawozdawcze. Specjaliści podkreślili, że w przeciwieństwie do CRS FATCA nie charakteryzuje się pełną wzajemnością w zakresie wymiany informacji. IRS otrzymuje więcej informacji na temat amerykańskich właścicieli rachunków zagranicznych, niż inne kraje otrzymują na temat zagranicznych właścicieli rachunków amerykańskich. Konieczne byłoby wprowadzenie przepisów zezwalających na gromadzenie danych niezbędnych do zapewnienia pełnej wzajemności, w tym sald rachunków i rzeczywistych właścicieli.

Podczas sesji pytań i odpowiedzi następujący członkowie delegacji zadawali pytania i podzielili się uwagami:

Yana Toom podkreśliła, że Congressional Research Service i Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego mają pewne wspólne cechy. Poruszyła kwestię nieproporcjonalnego przepływu danych wymaganego na mocy FATCA i zapytała rozmówców o perspektywy poprawy sytuacji.

Marc Angel poruszył niósł kwestię „Amerykanów z przypadku”, którzy są de facto długoletnimi rezydentami i obywatelami UE, ale są objęci obowiązkami raportowania w ramach FATCA, i daleko im do prawdziwej grupy docelowej FATCA.

Przedstawiciele Congressional Research Service przyznali, że istnieją niepotwierdzone informacje wskazujące na utrzymujące się problemy ze stosowaniem FATCA, a zarazem podkreślili, że podejmuje się działania, by usunąć niektóre uchybienia, zarówno legislacyjne, jak i administracyjne. Wysiłki legislacyjne obejmują propozycję zapewnienia pełnej wzajemności przedstawioną w budżecie administracji na rok budżetowy 2023, jak również propozycję wprowadzenia wąskiego zwolnienia z niektórych podatków od niezrealizowanych zysków kapitałowych dla osób o podwójnym obywatelstwie mających niższe dochody. Przedstawiciele zastrzegli jednak, że dla tych propozycji trzeba zdobyć poparcie większości, co najprawdopodobniej będzie bardzo trudne do osiągnięcia.

11.45–12.45

Spotkanie z pracownikami Kongresu w sprawie FATCA koordynowane przez Toma BARTHOLDA, szefa ds. personelu Wspólnej Komisji Izby i Senatu ds. Opodatkowania (JCT)

Pracownicy Kongresu objaśnili pracę Wspólnej Komisji Podatkowej i zauważyli, że zastosowanie FATCA budzi obawy ze względu na trudności, jakie napotykają Amerykanie za granicą, w tym w uzyskaniu dostępu do usług bankowych. Zasygnalizowali otwartość na znalezienie rozwiązania tych problemów, w tym przez ewentualne dostosowanie stosowania FATCA w taki sposób, aby jej zakres stosowania był ograniczony do

niektórych obywateli. Podkreślili jednak ograniczenie, jakim dla każdej inicjatywy jest konieczność zdobycia większości w Kongresie. Pracownicy zwracali uwagę na brak świadomości problemów wynikających ze stosowania FATCA. Podkreślili, że dla niektórych grup obywateli istnieją już odstępstwa. Wyrazili zainteresowanie wszelkimi propozycjami rozwiązania problemów.

Yana Toom zapytała o kompletny brak danych o FATCA. Przypomniała o problemach, z jakimi borykają się obywatele w UE w związku ze stosowaniem FATCA, a także podkreśliła, że odkąd przestano zatrudniać attaché podatkowych w niektórych ambasadach, obywatele nie mają zapewnionej pomocy. Zwróciła również uwagę na brak wzajemności w wymianie danych. Stwierdziła, że nie wydaje się, by po stronie amerykańskiej istniała wola polityczna do naprawienia przepisów. Zaapelowała o stworzenie kanału komunikacji między stroną amerykańską a UE w celu pracy nad rozwiązaniem problemów związanych z FATCA.

Marc Angel podkreślił, że delegacja PETI ma pomóc zwykłym obywatelom, którzy borykają się z nieproporcjonalnymi obciążeniami związanymi z przestrzeganiem przepisów. Zaznaczył również, że pomoc dla tych obywateli ze strony USA będzie bardzo ważna, podobnie jak łagodzenie niezamierzonych konsekwencji. Zwrócił uwagę na unijną dyrektywę w sprawie rachunków płatniczych⁴, która zakazuje dyskryminacji.

Cristina Maestre zwróciła uwagę na znaczenie przekazywania informacji tym mieszkańcom UE, którzy mają obowiązki wynikające z FATCA, a także uzyskania NIP oraz ułatwienia i obniżenia kosztów zrzeczenia się obywatelstwa. Zapytała również o sposoby budowania politycznej drogi do rozwiązania kwestii FATCA po stronie amerykańskiej, w tym o to, czy możliwe byłoby połączenie FATCA z CRS.

Ulrike Müller podkreśliła europejskie poparcie dla opodatkowania opartego na miejscu zamieszkania, ale jednocześnie podkreśliła, że rozumie decyzję USA o opodatkowaniu obywateli mieszkających za granicą. Zauważyła jednak, że strona amerykańska musi znaleźć rozwiązania, aby nie obciążać swoich obywateli mieszkających w UE nieproporcjonalnie uciążliwym stosowaniem się do przepisów. Dlatego infolinia mogłaby być krokiem naprzód. Pytała też o szanse na to, że Kongres przyjmie propozycje z zielonej księgi.

Alexander Bernhuber zapytał o możliwe terminy przyjęcia i wdrożenia poprawek legislacyjnych, jeśli takie istnieją, i czy środki administracyjne byłyby ścieżką, którą należałoby podążać.

Rozmówcy odpowiedzieli, że budowanie woli politycznej na Kapitolu jest w tej kwestii trudne ze względu na brak okręgu wyborczego dla Amerykanów mieszkających za granicą, ale delegacje takie jak ta PETI to najskuteczniejszy sposób. Zawsze przynosi korzyści docieranie do reprezentantów izb i podkreślanie, że to zwykli obywatele mają trudności z powodu FATCA. Zgodzili się, że obciążenia administracyjne, w tym związane z uzyskaniem NIP, mogą być duże. Możliwość powstania ewentualnych luk prawnych, które można wykorzystywać, również utrudnia dostosowanie obecnego systemu. Zgodzili się, że ostatnie cięcia w usługach konsularnych są istotną kwestią, która będzie wymagała późniejszej refleksji. W odniesieniu do wzajemności rozmówcy zauważyli, że USA nie ratyfikowały protokołu zmieniającego

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

konwencję o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych, dlatego wymiana danych odbywa się głównie na mocy umów dwustronnych z poszczególnymi krajami. Dlatego integracja ze wspólnym systemem sprawozdawczości byłaby wyzwaniem. Strona amerykańska szczerze przyznała, że FATCA nie zajmuje wysokiego miejsca w agendzie, ponieważ dotyczy niewielu obywateli za granicą. Dlatego nie można zaproponować żadnego harmonogramu, ale na pewno kwestie te nie zostaną podjęte w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Rozproszenie Amerykanów mieszkających za granicą po różnych okręgach wyborczych sprawia, że budowanie poparcia jest bardzo trudne, ale delegacje takie jak ta z PETI są najskuteczniejszym narzędziem do nadawania rozpędu zmianom i stymulowania ich. Propozycje z zielonej księgi to ważne stanowisko polityczne, ale w Kongresie takie propozycje nie zawsze są przyjmowane. Pomocne mogłoby być również uproszczenie składania deklaracji podatkowych i podejmowane są wysiłki, aby to osiągnąć. Rozmówcy zgodzili się, że brak danych jest problemem w procesie kształtowania polityki. Zgodzili się, że komunikacja między stronami jest pożądana i powinna obejmować również wszystkie strony ponad podziałami.

14.15–14.45

Spotkanie z kongresmanem Erikiem SWALWELLEM

Kongresman Eric Swalwell powitał posłów i zauważył, że wizyta przypada na burzliwy okres w polityce USA – w Ukrainie trwa wojna, a strona amerykańska wciąż odczuwa skutki powyborczych aktów przemocy. Zaznaczył, że globalizacja spowodowała rozproszenie majątku obywateli USA na całym świecie. FATCA przyjęto, by zwalczać oszustwa, jednak po stronie amerykańskiej istnieje zgoda co do tego, że stosowanie się do niej negatywnie wpływa na zwykłych, przestrzegających prawa obywateli USA. Postępy w technologii cyfrowej i AI powinny w przyszłości ułatwić rozliczanie aktywów, zarówno legalnych, jak i nielegalnych, a ponadto podejmowane są starania o usunięcie usterek w FATCA.

Yana Toom podkreśliła, że w UE trudno jest zrozumieć sytuację braku danych o skutkach FATCA. Zwróciła również uwagę, że FATCA narusza ducha RODO (nie jego literę, ponieważ IGA zostały podpisane przed wejściem w życie RODO i jako takie nie muszą być z nim zgodne). Problemem jest również wzajemność, ponieważ wymiana danych jest dla UE niewspółmierna. Zapytała o brak pomocy konsularnej w sprawach podatkowych.

Marc Angel poinformował kongresmana o trudnościach, jakie napotykają „Amerykanie z przypadku”, i zapytał, czy można wprowadzić jakieś ułatwienia dla nierezydentów działających w dobrej wierze. Zapytał też, czy CRS, do którego USA nie należą, oraz FATCA można by w jakiś sposób ująć w jednym systemie.

Ulrike Müller podkreśliła potrzebę ukierunkowania na wyniki i zapytała o podziały polityczne w tej sprawie oraz czy są szanse na przyjęcie wniosków z zielonej księgi w sprawie FATCA. Podkreśliła, że usługi konsularne w sprawach podatkowych będą bardzo istotne dla osób, których FATCA dotyczy.

Cristina Maestre wyraziła wątpliwość, czy strona amerykańska może osiągnąć masę krytyczną woli politycznej do niezbędnych dostosowań w FATCA, zważywszy na politycznie wrażliwy charakter opodatkowania. Zapytała jednak, jak inaczej można pomóc obywatelom mającym problemy spowodowane przez FATCA. Zwróciła uwagę na nieproporcjonalnie wysokie kary dla zwykłych obywateli oraz trudności w uzyskaniu dostępu do usług bankowych, a nawet NIP. Podkreśliła, że sposób upublicznienia tych problemów jest niezwykle istotny dla

jednoznacznego wykazania, że starania o naprawienie FATCA nie są podyktowane chęcią ochrony osób unikających i uchylających się od płacenia podatków.

Kongresman Swalwell zwrócił uwagę na refleksję dotyczącą nieproporcjonalności danych przekazywanych z UE na mocy FATCA. Stwierdził, że w swoich działaniach legislacyjnych w Kongresie dąży do uzyskania zwolnienia ze stosowania FATCA przez obywateli USA, którzy faktycznie przebywają za granicą. Byłoby to korzystniejsze od zrzeczenia się obywatelstwa i stanowiłoby odpowiedni kompromis. Raportowanie o takich rezydentach nie byłoby też obowiązkiem instytucji finansowych. Kongresman zauważył, że trwa dotycząca ochrony prywatności debata nad ewentualnymi przepisami, które byłyby podobne do RODO, i kiedy doszłoby do głosowania, poprawki do nich mogłyby dać sposobność do rozwiązania problemów z danymi w FATCA. Niemniej podkreślił, że coraz trudniej jest zmienić już obowiązujące przepisy. W tym konkretnym przypadku sprzeciwianie się FATCA może być bardzo szkodliwe dla amerykańskich polityków, ponieważ może zostać wykorzystane do pokazania ich jako próbujących chronić osoby unikające i uchylające się od płacenia podatków. Dlatego budowanie większości w takiej kwestii będzie wyzwaniem. Z otwarciem przyjął pomysł zatrudniania pracowników konsularnych do pomocy w sprawach podatkowych. Podkreślił, że wizyta delegacji Parlamentu Europejskiego to bardzo skuteczny sposób na umieszczenie w agendzie kwestii FATCA. Zaapelował do dyplomatów UE, by również wywierali wpływ na członków Kongresu.

15.00–15.30

Spotkanie z reprezentantem Richardem NEALEM, przewodniczącym Komisji Budżetowej [House Ways and Means Committee], przewodniczącym Wspólnej Komisji Izby i Senatu ds. Opodatkowania

Przewodniczący Neal powitał członków delegacji i nakreślił sytuację polityczną w Stanach Zjednoczonych w kontekście powyborczych aktów przemocy na Kapitolu oraz wszczętych po nich dochodzeń i procesów sądowych. Podzielił się również spojrzeniem na bardziej ogólne kwestie, takie jak rosyjska napaść na Ukrainę, jak również opinią na temat wewnętrznych podziałów politycznych w USA w różnych kwestiach oraz poglądem na zbliżające się wybory połówkowe do Kongresu USA. Przewodniczący Neal wyjaśnił również rolę Wspólnej Komisji Izby i Senatu ds. Opodatkowania oraz rolę Komisji Budżetowej. Zapytał o kwestie dotyczące FATCA, które skłoniły delegację PETI do wizyty.

Yana Toom jeszcze raz zwróciła uwagę na problemy, z jakimi borykają się w USA zwykli obywatele o znikomych powiązaniach z USA, zamieszkujący w UE, takie jak odmowa dostępu do usług bankowych, trudności i koszty związane z próbami dostosowania się do wymogów FATCA, a także trudności administracyjne związane z uzyskaniem NIP, brak pomocy w konsulatach oraz kwestie związane z proporcjonalnością.

Marc Angel zapewnił przewodniczącego, że w interesie delegacji nie leży ochrona unikania i uchylania się od płacenia podatków, lecz zapobieganie trudnościom zwykłych obywateli. Zapytał, czy istnieje wystarczająca wola polityczna, aby przyjąć pewne poprawki do FATCA.

Przewodniczący Neal zobowiązał się, że przyjrzy się tym sprawom w dobrej wierze i będzie wspierał wszelkie wysiłki administracyjne mające złagodzić problemy powodowane przez FATCA. Zwracając uwagę na niezwykle małą większość w Kongresie, podkreślił wyzwania, jakie w obecnym klimacie politycznym stoją przed wszelkiego rodzaju działaniami

legislacyjnymi.

16.00–16.30

Spotkanie z reprezentantem Lloydem DOGGETTEM, przewodniczącym Podkomisji ds. Zdrowia, Komisji Budżetowej, członkiem Wspólnej Komisji Izby i Senatu ds. Opodatkowania

Kongresman Doggett poinformował członków delegacji, że do niedawna nie był świadomy problemów „Amerykanów z przypadku” i że bardzo aktywnie walczy z uchylaniem się od płacenia podatków. Poinformował również członków delegacji, że wysłał pismo do sekretarza skarbu Janet Yellen oraz przygotował projekt ustawy mającej na celu nowelizację FATCA. W czasie, w którym odbywała się wizyta, pismo to pozostawało bez odpowiedzi.

Yana Toom zapytała o procedurę legislacyjną i o szanse na jej powodzenie i osiągnięcie niezbędnych poprawek FATCA. Zapytała także o sposób zarządzania komunikacją w tej sprawie. Podniosła również kwestię wzajemności w dostarczaniu danych.

Marc Angel zauważył, że pismo kongresmana Doggetta do sekretarza Yellen zawiera bardzo dobrą definicję „Amerykanów z przypadku” i zarazem zwraca uwagę na trudności w uzyskaniu NIP. Zauważył, że reputacja kongresmana Doggetta jako walczącego z oszustwami podatkowymi dodaje mu wiarygodności.

Kongresman Doggett odpowiedział, że pod koniec 2022 r. pojawią się przepisy podatkowe, które trzeba przedłożyć, by przedłużyć obowiązywanie niektórych zasad. Byłaby to pewna szansa, ale sukces w tym względzie nie byłby w żaden sposób zagwarantowany. To właśnie wtedy miałyby zostać wprowadzony projekt ustawy Doggetta. Uchwalenie ustawy nie rozwiązałoby samej sprawy, lecz zobowiązałoby IRS do opracowania nowych zasad. To z kolei może zająć sporo czasu. W odniesieniu do komunikacji Lloyd Doggett zauważył, że pokazywanie przykładów zwykłych ludzi mających problemy w związku z FATCA będzie sposobem na osiągnięcie postępu, również na łamach prasy. W kwestii wzajemności poinformował posłów, że podejmowane są starania, by poziom wymiany danych między UE a USA był porównywalny.

10.00–11.00

Spotkanie w Departamencie Skarbu USA z José MURILLO, zastępcą sekretarza ds. międzynarodowych spraw podatkowych w Urzędzie ds. Polityki Podatkowej [Office of Tax Policy]

José Murillo stwierdził, że Urząd Polityki Podatkowej jest w pełni świadom pozostałych problemów, z jakimi borykają się rezydenci UE mający powiązania z USA w zakresie przestrzegania FATCA, a także postrzeganego wysokiego ryzyka niektórych instytucji finansowych w USA uznawanych za przestrzegające FATCA. Zauważył, że Urząd ds. Polityki Podatkowej prowadzi ciągłe dyskusje z różnymi zainteresowanymi stronami i ocenia, czy można opracować ukierunkowane wytyczne, które zachowałyby równowagę między poprawą przestrzegania FATCA w skali międzynarodowej a zwalczaniem unikania opodatkowania, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości utrzymania dostępu do usług bankowych. Zwrócił uwagę na trwający dialog z Komisją i przedstawił posłom propozycje z zielonej książki, które rozwiązałyby główne pozostałe problemy z przestrzeganiem FATCA, dotyczące rezydentów UE mających powiązania z USA, a jednocześnie zauważył, że takie propozycje musiałyby zostać przyjęte przez Kongres.

Yana Toom zapytała o niepewność w kwestii przyjęcia propozycji z zielonej księgi, ze względu na podziały polityczne w Kongresie i brak wystarczająco pewnej większości Demokratów, oraz czy środki administracyjne nie byłyby szybszym sposobem rozwiązania niektórych problemów.

Marc Angel przypomniał, że celem delegacji PETI nie jest reprezentowanie interesów bardzo zamożnych osób, lecz naświetlenie zmagających zwykłych obywateli, którym w pewnych przypadkach odmawia się dostępu do usług bankowych, ponieważ banki nie chcą podejmować ryzyka obsługi klientów niespełniających przepisów, za co bank poniósłby wysokie kary.

Ulrike Müller zapytała, czy istnieją przejrzyste dane na temat liczby osób podlegających FATCA w UE oraz na temat dochodów generowanych przez FATCA na rzecz Skarbu USA.

José Murillo odpowiedział, przyznając, że trudno jest przyjąć w Kongresie zawarte w zielonej księdze propozycje dotyczące przestrzegania FATCA, i zapewnił członków delegacji, że Departament Skarbu aktualnie prowadzi rozmowy z IRS na temat zbadania rozwiązań administracyjnych w niektórych sprawach. Uznał również przydatność wytycznych dotyczących przestrzegania FATCA. Zauważył ponadto, że trudno jest ustalić konkretne dane dotyczące FATCA, czy to w zakresie wygenerowanych dodatkowych dochodów, czy też liczby obywateli objętych ustawą, a jednocześnie zaznaczył, że FATCA przyczynia się do osiągnięcia wysokiego poziomu przestrzegania przepisów podatkowych. Zapewnił również członków delegacji, że w interesie strony amerykańskiej nie leży wprowadzanie nieproporcjonalnych środków karnych za nieumyślne błędy lub brak NIP obywateli, lecz ogólna poprawa przestrzegania przepisów.

15.00–16.00

Spotkanie z Dougiem O'DONNELLEM, zastępcą komisarza ds. usług i egzekwowania, amerykański urząd podatkowy (IRS)

Doug O'Donnell zauważył, że IRS jest świadomy mnogości problemów, jakie zastosowanie FATCA może powodować dla mieszkańców UE mających powiązania z USA. Przyznał też, że w momencie rozpoczęcia stosowania FATCA problemy były znacznie poważniejsze, a ich negatywne niezamierzone konsekwencje mocno niedoszacowane. Prowadzono szczegółowe rozmowy z krajami partnerskimi UE na temat stosowania FATCA. IRS współpracował również z Departamentem Stanu i Departamentem Skarbu, aby znaleźć rozwiązania mające usprawnić i uprościć raportowanie na mocy FATCA.

Yana Toom podkreśliła, że stosowanie FATCA i związanych z tym obowiązków sprawozdawczych w efekcie prowadzi do sytuacji, w której banki w UE mogą ponosić odpowiedzialność za błędy swoich klientów, co zniechęca je do obsługi klientów mających powiązania z USA. Zaznaczyła, że wpłynęły już petycje od obywateli, którym odmówiono takich usług bankowych. Zauważyła też, że FATCA nie byłaby zgodna z RODO, gdyby mu podlegała, a wymiana danych, którą nakazuje, jest nieproporcjonalna. Pytała o wzajemność w tym względzie. Zapytała o dostosowania administracyjne, które należy wprowadzić. Poruszyła też kwestię attaché podatkowych w ambasadach i konsulatach USA. Podkreśliła, że UE nie może dostarczać informacji o przestrzeganiu FATCA – muszą one pochodzić z USA.

Ulrike Müller zapytała, czy wiadomo, ilu obywateli zrzekło się obywatelstwa USA w związku z FATCA i ilu obywateli USA mieszka za granicą, a dokładniej w UE. Zapytała również o ułatwienia administracyjne, które można by wprowadzić po stronie amerykańskiej. Zapytała o „program ułatwień IRS”. Zapytała również, czy istnieje możliwość uproszczenia uzyskiwania NIP. Pytała, które propozycje mogą mieć szansę na wdrożenie w najbliższym czasie. Podkreśliła, że wiedza na temat wymogów zgodności może być niewystarczająca na poziomie lokalnych oddziałów zagranicznych instytucji finansowych. Wyraziła poparcie dla propozycji z zielonej księgi oraz dla ponownego ustanowienia attaché podatkowych w ambasadach i konsulatach USA. Zapytała, czy któraś z zagranicznych instytucji finansowych podlega opodatkowaniu 30% podatkiem u źródła.

Kosma Zlotowski podkreślił brak politycznej reprezentacji obywateli USA zamieszkujących w UE, przyznając jednocześnie, że w zależności od państwa członkowskiego UE liczba takich obywateli znacznie się różni. W związku z tym trudno im dotrzeć do najwyższych instancji władzy amerykańskiej z powodu braku politycznego głosu. Zapytał, czy propozycje takie jak podniesienie progów lub inne środki administracyjne mogłyby być sposobem na złagodzenie problemów takich obywateli.

Alexander Bernhuber zapytał, czy istnieją jakiegokolwiek dane na temat liczby obywateli składających zeznania podatkowe z zagranicy, i podkreślił, że należy zająć się trudnościami, z jakimi borykają się zwykli obywatele w spełnianiu wymogów FATCA.

Mario Furore zapytał, czy IRS jest zainteresowany przywróceniem attaché podatkowych w ambasadach i konsulatach USA, i pytał o przyczyny ich zniesienia.

Zastępca komisarza O'Donnell odpowiedział, że nie ma danych na temat liczby osób, które zrzekły się obywatelstwa amerykańskiego w związku z FATCA, ani na temat liczby obywateli amerykańskich mieszkających za granicą. W kwestii wzajemności zastępca komisarza zasygnalizował otwartość na współpracę z UE, ale zauważył, że IGA leżą w gestii Departamentu Skarbu. Zauważył, że trudno jest zrozumieć problemy osób o niskich dochodach, które mają powiązania z USA, ponieważ FATCA zawiera progi, które mają właśnie wykluczać takie osoby ze sprawozdawczości. Przyznał jednak, że jeśli banki odmawiają takim osobom usług bankowych, jest to niefortunne zjawisko. Zwrócił uwagę na indywidualny próg zgłaszania: równowartość 50 000 USD dla mieszkających w USA pojedynczych posiadaczy rachunków w zagranicznych instytucjach finansowych, oraz odpowiednio 200 000 i 400 000 USD dla mieszkających za granicą pojedynczych osób i par. Stwierdził, że IRS pracuje nad zebraniem informacji o liczbie osób podlegających FATCA, które mają problemy z instytucjami finansowymi. W interesie IRS nie leży wywieranie wpływu na działalność zagranicznych instytucji finansowych mających kontakty z obywatelami o powiązaniach z USA, gdy ci obywatele mają trudności z uzyskaniem NIP. Dla „Amerykanów z przypadku” i mających podwójne obywatelstwo wprowadzono program IRS ułatwiający przestrzeganie przepisów, co wiązało się z rezygnacją z obywatelstwa. Program nie spotkał się z powszechnym przyjęciem. „Program ułatwień” IRS wiąże się z tym, że dana osoba zgłasza się i przekazuje informacje na uproszczonych zasadach oraz zrzeka się obywatelstwa. Z zadowoleniem przyjął również propozycje legislacyjne mające na celu rozwiązanie problemów związanych z FATCA, ale zauważył, że ich uchwalenie w Kongresie niesie ze sobą polityczne wyzwania. Niemniej zapewnił członków delegacji, że IRS jest w pełni świadomy problemów wynikających ze stosowania FATCA do zwykłych obywateli. Doug O'Donnell odpowiedział, że IRS dysponuje danymi o tym, ilu obywateli złożyło informacje na potrzeby zgodności z przepisami FATCA, jednak nie wie, ilu obywateli powinno było to zrobić, dlatego nie może

porównać obu liczb. W tym względzie FATCA jest cennym narzędziem. Progi obowiązku sprawozdawczości na mocy FATCA: równowartość 50 000 USD dla mieszkających w USA pojedynczych posiadaczy rachunków w zagranicznych instytucjach finansowych, oraz odpowiednio 200 000 i 400 000 USD dla mieszkających za granicą pojedynczych osób i par. IRS i Departament Skarbu również prowadzą rozmowy i analizują możliwe zmiany w FATCA. IRS przekazał zagranicznym instytucjom finansowym, że nie kieruje się zamiarem ukarania instytucji, które znajdują się na liście przestrzegających przepisów FATCA, ponieważ instytucje te nie podlegają podatkowi 30% u źródła od aktywów amerykańskich w przypadku braku zgodności z przepisami. Jest to działanie zastrzeżone dla zagranicznych instytucji finansowych, które nie znajdują się na liście. Podkreślił, że w interesie IRS nie leży wykreślanie z tej listy zagranicznych instytucji finansowych z powodu omyłek w raportowaniu związanych z NIP itp. Zauważył, że zagraniczne instytucje finansowe spełniające wymogi prawdopodobnie uspokoiłoby, że nie zostaną wykreślone z listy za nieumyślne błędy w raportowaniu popełnione przez klienta. Poprawiłoby to sytuację w świadczeniu usług bankowych. Zauważył, że żadna zagraniczna instytucja finansowa nie podlega podatkowi 30% u źródła, a małe i regionalne banki są zwykle zwolnione z niektórych obowiązków sprawozdawczych FATCA lub mają uproszczone wymogi sprawozdawcze. Podkreślił, że IRS szuka rozwiązań dla wyzwań stawianych przez FATCA. Zobowiązał się również do dalszego wglądu w środki administracyjne, które można podjąć w celu złagodzenia problemów. W sprawie konsularnych służb podatkowych zauważył, że ich zniesienie wynikało z braku środków oraz z nierównego poziomu możliwości świadczenia usług w poszczególnych konsulatach. Planowano zwiększoną pomoc przez telefon i online. Zobowiązał się do zbadania możliwości poprawy tych usług, ale podkreślił, że ponowne otwarcie biur pomocy podatkowej w placówkach konsularnych nie jest już dla strony amerykańskiej możliwe. Istnieje linia telefoniczna, która nie jest bezpłatna i mierzy się z ogromnymi wyzwaniami w obsłudze ludzi; IRS ciężko pracuje, aby to poprawić.

Delegacja Parlamentu Europejskiego w Waszyngtonie została zapewniona przez swoich amerykańskich odpowiedników w Kongresie USA, że podejmowane są starania o naprawienie niesprawiedliwości wyrządzonej z powodu FATCA obywatelom USA, osobom mającym podwójne obywatelstwo UE i USA mieszkającym i pracującym w UE, oraz tzw. Amerykanom z przypadku, którzy urodzili się w USA – lub za granicą z amerykańskich rodziców – ale nie mają żadnych innych związków z tym krajem. Niemniej amerykańscy partnerzy podkreślili również złożony kontekst polityczny w USA, który utrudnia postępy w tej kwestii. Delegacja spotkała się z zainteresowanymi stronami, ekspertami w tej dziedzinie, środowiskiem akademickim, amerykańskimi ustawodawcami i urzędnikami rządowymi podczas serii spotkań, których celem było zajęcie się trudną sytuacją obywateli USA zamieszkałych w UE, osób o podwójnym obywatelstwie i tzw. Amerykanów z przypadku. Przedstawiciele osób, których problem dotyczy, podkreślali powagę wyzwań związanych z FATCA, czy to kar finansowych, czy też odrzucenia przez instytucje finansowe UE (które również podlegają takim karom w przypadku nieprzestrzegania przepisów), znaczną biurokrację, brak pomocy konsularnej i brak reprezentacji politycznej. Niektórzy przedstawiciele osób, które znalazły się w podobnej sytuacji, opowiadają się za zrzeczeniem się obywatelstwa amerykańskiego jako jedynym realnym rozwiązaniem, ale nawet to rozwiązanie jest procesem kosztownym i uciążliwym.

W trakcie spotkań delegacja PETI podkreślała, że w żaden sposób nie opowiada się za umożliwieniem unikania podatków i uchylania się od płacenia podatków przez obywateli USA ani za umożliwieniem prania pieniędzy i ukrywania aktywów za pośrednictwem instytucji finansowych UE, a jej celem jest wyrażenie obaw zwykłych obywateli o niskich i średnich dochodach, którzy napotykają wiele przeszkód w dostępie do usług bankowych za granicą, oraz zwrócenie uwagi na pilną potrzebę rozwiązania tego problemu.

Członkowie delegacji zapoznali się z projektem ustawy mającej korygować niezamierzone skutki FATCA oraz z pismem do sekretarza skarbu Janet Yellen naświetlającym potrzebę skorygowania FATCA. Wszyscy przedstawiciele strony amerykańskiej wyrazili uznanie dla wizyty delegacji, ponieważ ich zdaniem bardzo potrzebne jest podnoszenie świadomości tej sprawy na Kapitolu, a delegacje takie jak PETI są najlepszym sposobem, aby to osiągnąć.

FATCA obecnie chwyta w swoją sieć regulacyjną znakomitą większość działających zgodnie z prawem i w dobrej wierze mieszkańców Europy mających amerykańskie lub podwójne obywatelstwo oraz tzw. Amerykanów z przypadku i obciąża ich skomplikowaną biurokracją wymaganą do osiągnięcia zgodności z przepisami FATCA. W rezultacie instytucje finansowe, obawiając się podatku u źródła od swoich amerykańskich aktywów przy najmniejszym przypadku nieprzestrzegania przepisów, odmawiają świadczenia usług tym obywatelom, także dostępu do podstawowych rachunków płatniczych, co jest prawem zapisanym w przepisach unijnych.

Ponadto mimo wyraźnych niedociągnięć związanych z tym, że FATCA jest narzędziem karnym mającym szkodliwe skutki uboczne, brak danych o skuteczności FATCA w poprawie ściągальności podatków, a tym samym w zwalczaniu uchylania się od opodatkowania lub w ograniczaniu unikania opodatkowania. Nie ma nawet ogólnych danych o liczbie Amerykanów nierezydentów. Szacunki ich dotyczące wahają się od sześciu do dziewięciu milionów.

Istnieje wyraźna potrzeba wprowadzenia zmian administracyjnych w stosowaniu FATCA oraz poprawy wymiany informacji wymaganej na mocy FATCA, ponieważ nie ma w tym względzie wzajemności z UE. Warto również zauważyć, że cel FATCA, czyli obowiązek raportowania przez nierezydentów, wynika z modelu opodatkowania opartego na obywatelstwie (w przeciwieństwie do modelu opartego na miejscu zamieszkania), który jest stosowany jedynie w USA i Erytrei. Gdy zostaje się obywatelem USA, w tym jako urodzono na terytorium USA, powstaje grupa osób o ograniczonych powiązaniach z USA, którym niezwykle trudno jest uzyskać NIP wymagany do spełnienia wymogów FATCA. Jest to jeden z powodów, dla których Amerykanie nierezydenci są odrzucani przez banki zagraniczne.

Ustawodawcy po obu stronach Atlantyku muszą nadal ciężko pracować, aby zapewnić wyeliminowanie niezamierzonych skutków FATCA i ubocznych szkód przez nią powodowanych.

Zalecenia

Parlament Europejski ogólnie, a Komisja Petycji w szczególności z najwyższym szacunkiem podchodzą do rozgraniczenia kompetencji Unii. Zgodnie z zasadą przyznania kompetencji oznacza to, że Unia działa w granicach uprawnień przyznanych przez państwa członkowskie w Traktatach do osiągnięcia wyznaczonych przez nie celów.

Po zakończeniu wizyty w celach informacyjnych do właściwych organów kieruje się następujące zalecenia:

1. zapewnienie zarówno obywatelom, jak i instytucjom finansowym w UE właściwych, bezpłatnych i pełnych informacji o przestrzeganiu FATCA;
2. umożliwienie obywatelom UE podlegającym sprawozdawczości FATCA korzystania z uproszczonej sprawozdawczości lub całkowitego zwolnienia z niej osób mających status rezydenta długoterminowego w UE;
3. naprawienie niesprawiedliwości, zwłaszcza wynikającej z kar finansowych, wyrządzonej z powodu FATCA osobom o podwójnym obywatelstwie (UE i USA)

- mieszkającym i pracującym w UE, a także tzw. Amerykanów z przypadku;
4. zapewnienie obywatelom UE i instytucjom finansowym pomocy w przestrzeganiu przepisów podatkowych, w tym przez ponowne wprowadzenie stanowiska attaché podatkowego w ambasadach i konsulatach USA oraz poprawę dostępności infolinii i zasobów internetowych;
 5. upoważnienie Komisji przez państwa członkowskie, na podstawie art. 216 TFUE, do wynegocjowania z USA wspólnego porozumienia w sprawie FATCA, które zastąpiłoby obowiązujące obecnie dwustronne IGA, w celu ochrony autonomii europejskiej i zapewnienia pełnej wzajemności i zgodności z prawem UE, w szczególności z RODO;
 6. zaangażowanie się we współpracę ze stroną amerykańską nad zapewnieniem łatwej i dostępnej ścieżki zrzeczenia się amerykańskiego obywatelstwa dla chętnych;
 7. zapewnienie obywatelom USA, którzy nigdy nie pracowali w USA i nie mieszkali tam jako osoby dorosłe, całkowitego zwolnienia z obowiązku sprawozdawczości nałożonego przez FATCA;
 8. zapewnienie egzekwowania przepisów dyrektywy w sprawie rachunków płatniczych, zgodnie z którą wszyscy mieszkańcy UE mają prawo do podstawowego rachunku płatniczego;
 9. skoordynowanie działań UE w celu osiągnięcia uproszczonych wymogów zgodności z FATCA dla obywateli UE i instytucji finansowych;
 10. zwrócenie się do strony amerykańskiej o regularne wydawanie wytycznych dotyczących przestrzegania FATCA dla obywateli i instytucji finansowych;
 11. powołanie grupy roboczej UE–USA ds. zgodności z FATCA;
 12. zapewnienie, by odpowiednie przepisy UE o zabezpieczeniu danych były w stosownych przypadkach przestrzegane.

W związku z petycjami nr 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021, 0394/2021 Komisja Petycji wydaje następujące zalecenie:

wymienione petycje powinny pozostać otwarte; w zależności od rozwoju sytuacji na późniejszym etapie zostaną podjęte decyzje o dalszym postępowaniu z tymi petycjami.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	22.03.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 27 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Andris Ameriks, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Francesca Donato, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Ana Miranda, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Massimiliano Smeriglio, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Mario Furore, Sylvie Guillaume, Maite Pagazaurtundúa, Cristian Terheş
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Estrella Durá Ferrandis, Bogdan Rzońca

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

27	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Kosma Złotowski
NI	Francesca Donato, Mario Furore, Tatjana Ždanoka
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Estrella Durá Ferrandis, Sylvie Guillaume, Cristina Maestre Martín De Almagro, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

0	-
---	----------

0	0
---	----------

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się